

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๓๕๕๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๐/๙๑

ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

จำนวน ๑ ฉบับ

๒.เอกสารแนวทางการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีปัญหาเกี่ยวกับการภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

เพื่อให้การดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเห็นด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอส่งบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ พร้อมทั้งเอกสารแนวทางการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนรภัทร ปลอดทอง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒-๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 18934
วันที่ 31 ส.ค. 2559
เวลา.....

ที่ นร ๐๙๑๐/ ๗๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

กรม. กษ.
เลขรับ..... 886.2
วันที่ 31 ส.ค. 2559
เวลา.....

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๐/ป ๒๖๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมปศุสัตว์) กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เทศบาลตำบลสุรนารี และกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สสส.
เลขรับ..... 942
วันที่ ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๙
เวลา.....

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๔๔๐ (นางสาวบรรจงวรรค์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๖

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๖๐๔/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ ดังนี้

(๑) สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครราชสีมาได้เข้าตรวจสอบงบการเงินเทศบาลตำบลสุรนารี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ และได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเบิกจ่ายใช้สอยงบประมาณของเทศบาลตำบลสุรนารีเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า การควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไม่ใช่ภารกิจโดยตรงของเทศบาลตำบลสุรนารี แต่เป็นภารกิจโดยตรงของกรมปศุสัตว์ ซึ่งมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้เจ้าของสัตว์ควบคุมมีหน้าที่ต้องจัดให้สัตว์ของตนได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย โดยเจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเอง กรณีดังกล่าวจึงมีปัญหาว่าพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นภารกิจหรือเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่

(๒) หากกรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเขตท้องที่เพื่อทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดยไม่เสียค่าธรรมเนียม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนและดำเนินการตามประกาศกรมปศุสัตว์หรือไม่ ซึ่งตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติไว้ว่า “ประกาศของอธิบดีตามมาตรา นี้ ให้แจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้วแต่กรณี”

โดยที่ปัญหากฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๐/๘๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมปศุสัตว์ โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมปศุสัตว์) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนเทศบาลตำบลสุรนารี และผู้แทนกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงปรากฏข้อเท็จจริงจากผู้แทนกรมปศุสัตว์ว่า ในการดำเนินการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าต้องมีการดำเนินการทั้งการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนควบคุมการเพิ่มประชากรสัตว์ควบคุมโดยการคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมเพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแพร่ระบาด ที่ผ่านมากกรมปศุสัตว์มีงบประมาณจำกัด ไม่สามารถดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมได้อย่างครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ในประเทศ จึงได้ขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้สนับสนุนจัดหาและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุม ประกอบกับปรากฏข้อเท็จจริงจากเทศบาลตำบลสุรนารีว่า จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอเมืองนครราชสีมาได้มีข้อสั่งการให้มีการดำเนินงานตามโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเทศบาลตำบลสุรนารีจึงได้ตั้งงบประมาณและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าปี ๒๕๕๖ เพื่อการจัดซื้อและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่เทศบาลตำบลสุรนารี โดยเทศบาลตำบลสุรนารีมิได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวจากเจ้าของสัตว์ควบคุม เนื่องจากเห็นว่าเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เทศบาลตำบลสามารถดำเนินการได้ อีกทั้งมีการประสานสั่งการจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้ดำเนินการเป็นประจำต่อเนื่องมาทุกปี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในเรื่องต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายงบประมาณตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ตามโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องตั้งงบประมาณในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อใช้ในการจัดซื้อและฉีดวัคซีน ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทั้งกรณีตามมาตรา ๕^๒ และมาตรา ๑๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติ

^๒มาตรา ๕ เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ตามกำหนดเวลาดังนี้

(๑) ในกรณีของสุนัข ให้เจ้าของจัดการให้สุนัขได้รับการฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสุนัขนั้นมีอายุตั้งแต่สองเดือนขึ้นไปแต่ไม่เกินสี่เดือน และได้รับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(๒) ในกรณีของสัตว์ควบคุมอื่น ให้เจ้าของจัดการให้สัตว์ควบคุมดังกล่าวได้รับการฉีดวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์เป็นผู้ฉีดวัคซีน เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าธรรมเนียม ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีที่เจ้าของสัตว์ควบคุมแจ้งให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

^๓มาตรา ๑๗ เพื่อป้องกันการเกิดและการแพร่โรคพิษสุนัขบ้า ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดเขตท้องที่

(มีต่อหน้าถัดไป)

โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับข้อเท็จจริงกรณีของเทศบาลตำบลสุนนารี ในขณะที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อจัดซื้อและฉีดวัคซีนประจำงวด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น เทศบาลตำบลสุนนารีมิได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย จากเจ้าของสัตว์ควบคุม โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าเทศบาลตำบลสุนนารีดำเนินการภายใต้การประกาศ เขตท้องที่ของอธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ควบคุมไปรับการฉีดวัคซีน จากสัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ตามวัน เวลา และสถานที่ ที่สัตวแพทย์กำหนด หรือให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ไปทำการ ฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม โดยเจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเบิกจ่ายใช้สอยงบประมาณของเทศบาลตำบลสุนนารีเกี่ยวกับ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) พิจารณาข้อหาหรือ ของกรมปศุสัตว์แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ถือเป็นภารกิจของหน่วยงานใด ระหว่างกรมปศุสัตว์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น เห็นว่า โดยที่ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ มุ่งประสงค์ให้กรมปศุสัตว์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการ ควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นผู้มีหน้าที่ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจากมีสัตวแพทย์เพียงพอปฏิบัติหน้าที่อยู่ทั่วประเทศ และสามารถผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ได้เองในราคาถูก ตลอดจนเป็นหน่วยงาน ที่มีความพร้อมและเหมาะสมในการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า กรมปศุสัตว์จึงมีหน้าที่ในการ

(ต่อจากเชิงอรรถที่แล้ว)

(๑) ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ควบคุมไปรับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ได้รับ มอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สัตวแพทย์กำหนดโดยสัตวแพทย์ดังกล่าวจะได้ ประกาศกำหนด วัน เวลา และสถานที่เพื่อการนั้น ปิดไว้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ณ สถานที่ที่จะทำการฉีดวัคซีน และสำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน สำนักงานเทศบาล สำนักงาน สุขาภิบาล ศาลาว่าการเมืองพัทยา หรือที่ทำการขององค์การปกครองท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการ ส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี

(๒) ให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่ สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม

ในการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุมตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียม

ประกาศของอธิบดีตามมาตรา ๑๗ ให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการ แล้วแต่กรณี

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อที่มีอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ และบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๔๘ ยังไม่เหมาะสมที่จะควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลดี นอกจากนั้น กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีสัตวแพทย์เพียงพอปฏิบัติหน้าที่อยู่ทั่วประเทศ ก็สามารถผลิตวัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ได้เองในราคาถูก จึงเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมและเหมาะสมในการควบคุมและป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้มีบทบัญญัติที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดให้กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วย อย่างไรก็ตาม กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายฉบับได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและระงับโรคติดต่อหรืออำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุขไว้ ได้แก่ มาตรา ๖๗ (๓)^๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕๐ (๔)^๗ มาตรา ๕๓ (๑)^๘ มาตรา ๕๖ (๑) และ (๓)^๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๖๒ (๑๔)^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ ในมาตรา ๘๙ (๑๖)^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาลด้วย อีกทั้งบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้าได้กำหนดหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น สัตวแพทย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการหลายประการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นโรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อด้วย

^๖มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

๑) ๑) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

^๗มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

๑) ๑) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

^๘มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

๑) ๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐

^๙มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

๑) ๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๓

๑) ๑) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

^{๑๐}มาตรา ๖๒ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) ๑) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของเทศบาลนครหรือของเมืองพัทยา

^{๑๑}มาตรา ๘๙ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) ๑) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

๑) ๑) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

ประเด็นที่สอง หากกรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเขตท้องที่เพื่อทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดยไม่เสียค่าธรรมเนียม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนและดำเนินการตามประกาศกรมปศุสัตว์ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและระงับโรคติดต่อซึ่งรวมถึงโรคพิษสุนัขบ้าด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจที่จะตั้งงบประมาณเพื่อการดำเนินการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อใช้ในการจัดซื้อและฉีดวัคซีน ตลอดจนควบคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่ของตนได้ โดยการใช้จ่ายเงินงบประมาณต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีของเทศบาลตำบลสุรนารีตามที่หารือมานี้ ไม่มีการประกาศของอธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๗^{๖๖} แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลตำบลสุรนารี เจ้าของสัตว์ควบคุมจึงต้องเสียค่าธรรมเนียมการฉีดวัคซีนสัตว์ควบคุมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้ที่หารือมานี้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เทศบาลตำบลสุรนารีได้รับแจ้งขอความร่วมมือจากจังหวัดนครราชสีมาว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สุนัขและแมวได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบคลุมทุกพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าและการดูแลสัตว์เลี้ยงอย่างถูกต้อง รวมถึงมีความรับผิดชอบต่อสัตว์เลี้ยงของตนเอง ซึ่งจะช่วยลดการเกิดโรคในสัตว์และจำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าได้ และช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งทำให้เทศบาลตำบลสุรนารีเชื่อโดยสุจริตว่าจะมีการออกประกาศของอธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า ครอบคลุมถึงพื้นที่เทศบาลตำบลสุรนารีด้วย เหมือนเช่นที่เคยปฏิบัติมาในทุก ๆ ปี ประกอบกับเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลสุรนารีในการป้องกันและระงับโรคติดต่อตามมาตรา ๕๐ (๔)^{๖๗} แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ดังนั้น จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า แม้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่มีการประกาศกำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ครอบคลุมถึงพื้นที่เทศบาลตำบลสุรนารีก็ตาม เทศบาลตำบลสุรนารีก็ย่อมดำเนินการฉีดวัคซีนและให้ยาคุมกำเนิดสัตว์ควบคุม โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากเจ้าของสัตว์ควบคุมได้ตามอำนาจหน้าที่ของตน

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

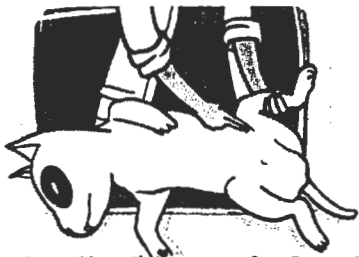
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

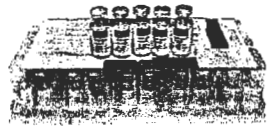
มีนาคม ๒๕๕๙

^{๖๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๖๗}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

๖ ทำหมัน/ฉีดยาคุมกำเนิดสุนัข
การทำหมัน/การคุมกำเนิด เป็นการควบคุม
การเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์
ยังไม่ได้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่น

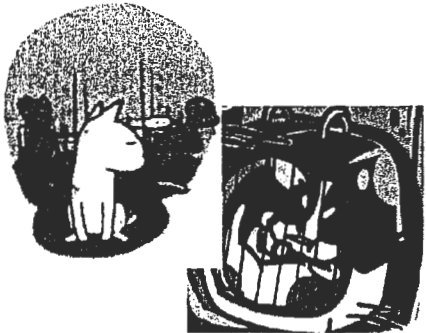
องค์การเภสัชกรรม

รับผลิตขอขบชิวติ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๕ การจัดซื้อวัคซีนและอุปกรณ์ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

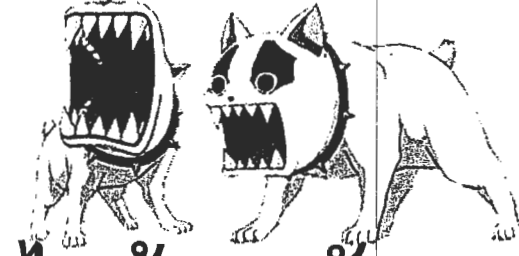
- ✦ องค์การเภสัชกรรมเป็นผู้ผลิตให้จัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรมโดยวิธีพิเศษ
- ✦ หากมิได้ผลิตแต่มีจำหน่าย จัดซื้อจากผู้ขาย/ผู้ผลิตรายได้ก็ได้ ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้
 - จัดซื้อโดยวิธีสอบราคา/ประกวดราคา ให้แจ้งองค์การเภสัชกรรมทราบทุกครั้ง
 - ถ้าปรากฏว่าองค์การเภสัชกรรมเสนอราคาเท่ากัน/ต่ำกว่าผู้เสนอราคารายอื่น ให้ซื้อจากองค์การเภสัชกรรม
 - จัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา/วิธีพิเศษ ให้ซื้อในราคาที่ไม่สูงกว่าราคากลาง ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ระเบียบ มท. ว่าด้วยพัสดุฯ ข้อ ๕๔ และ ๕๕

๔

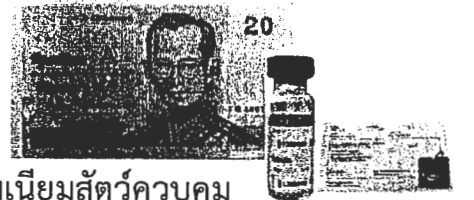
สุนัขไม่มีเจ้าของ
ท้องถิ่นต้องกักสัตว์ที่พบในที่หรือทางสาธารณะ
ที่ไม่มีเจ้าของไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน
พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๓๐

ไขข้อสงสัย
ท้องถิ่นฉีดวัคซีน
ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๑ เจ้าของสุนัขเสียค่าธรรมเนียม (มาตรา ๕)
➢ เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีน ต้องฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์/ผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์
➢ เจ้าของสุนัขต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

๒

อัตราค่าธรรมเนียมสัตว์เลี้ยงควบคุม
(๑) การฉีดวัคซีน ตัวละ ๑๗ บาท
(๒) เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ อันละ ๒ บาท
(๓) ใบรับรองการฉีดวัคซีน ฉบับละ ๑ บาท
กฎกระทรวงฯ ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

๓ เจ้าของสุนัขไม่เสียค่าธรรมเนียม (มาตรา ๑๗)

- อธิบดีกรมปศุสัตว์ประกาศกำหนดเขตท้องที่
 - ผวจ. แจ้งให้ท้องถิ่นดำเนินการ
 - ต้องฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์/ผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์
 - ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
- พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒. การเบิกจ่ายเงิน	๒.๔ ค่าใช้จ่ายวัคซีนพิษสุนัขบ้า	
กฎหมาย /ระเบียบ /มติ ครม. หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ	หลักการ/วิธีการ	ข้อสังเกต
<p>๑.พ.ร.บ. อบจ. พ.ศ.๒๕๔๑ ฯลฯ</p> <p>๒.พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ.๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๓.พ.ร.บ. สภาตำบลและ อบต. พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๔.พ.ร.บ.โรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๒๓ ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อโรคติดต่อและอาการสำคัญ</p> <p>๕.พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.๒๕๓๕</p> <p>๖.พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕</p> <p>๗.กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนดค่าธรรมเนียม</p> <p>๘.ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อโรคติดต่อต้องแจ้งความ กำหนดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๗</p> <p>๙.หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๑๘๙๑.๓/ว๑๒๑๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ของ อปท.</p> <p>๑๐.หนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๑๘๑๘.๒ /ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่อง การตั้งงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของ อปท.</p>	<p>๑. ตามกฎหมายจัดตั้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.สภาบัญญัติสภาตำบลและอบต. พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗ (๓) -พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๑ (๔)/มาตรา ๕๓ (๑)/ -พ.ร.บ. อบจ. พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๕ (๘) ประกอบกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๔ กำหนดให้ อปท. มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อในเขตพื้นที่ประกอบ พรบ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ (๑๙) มาตรา ๑๗ (๑๙) กำหนดให้ อบต. เทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล และให้ อบจ. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ <p>๒. พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อโรคติดต่อต้องแจ้งความ กำหนดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) เป็นโรคติดต่อ</p> <p>๓. พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมาย สัตว์แพทย์ ว่าเป็น สัตว์แพทย์ของกรมปศุสัตว์หรือของส่วนราชการท้องถิ่น กำหนดความหมายของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ไว้เพื่อทำหน้าที่ตามที่กฎหมายนี้กำหนด</p> <p>๓.๑ มาตรา ๙ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดให้เจ้าของสัตว์ ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับหนังสือมอบหมายจากแพทย์เป็นผู้ฉีดวัคซีนหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ในกรณีที่สัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์เป็นผู้ฉีดวัคซีน เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และ ในกรณีที่เจ้าของสัตว์ควบคุมแจ้งให้สัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือ</p>	<p>อปท. จัดซื้อวัคซีน ฯ ฉีดให้กับสุนัขที่มีเจ้าของโดยไม่เก็บค่าธรรมเนียม ไม่มี</p> <p>การมอบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และ ไม่มีการออกใบรับรองการฉีดวัคซีน</p>

จากสัตวแพทย์ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ที่ควบคุม เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่ อธิบดีประกาศกำหนด

๓.๒ มาตรา ๙ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดในกรณีที่สัตว์ควบคุมที่ไม่มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เจ้าพนักงานและพนักงาน ท้องถิ่นมีอำนาจจับสัตว์ควบคุมเพื่อกักขัง และหากไม่มีเจ้าของมาแสดงตนภายในห้าวัน กฎหมายดังกล่าวให้พนักงานหน้าที่หรือพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายสัตว์ควบคุมได้

๓.๓ มาตรา ๑๖ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดว่าการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่จะเกิดกับคน ให้สัตวแพทย์แจ้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพื่อดำเนินการตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมาตรา ๑๑ ตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดโรคติดต่อต้องแจ้งความให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขดำเนินการตามมาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓)

ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข จะดำเนินการเอง ประกาศหรือออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ดำเนินการตาม มาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ซึ่งกำหนดให้คนหรือสัตว์รับการป้องกัน และให้จัดหาและให้เครื่องอุปโภค รวมถึงการจัดหาเวชภัณฑ์หรือเคมีภัณฑ์เพื่อป้องกันการแพร่หลายของโรคได้ ตามมาตรา ๘ (๓) (๔) (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓)

๓.๔ มาตรา ๑๗ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดการเพื่อการป้องกันการเกิดและการแพร่พิษสุนัขบ้า ให้อำนาจอธิบดีกรมปศุสัตว์ประกาศเขตพื้นที่ ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ไปรับวัคซีนจากสัตวแพทย์ โดยเจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมฯ ซึ่งพิจารณาตามมาตรานี้แล้วจะเห็นว่ากฎหมายกำหนดไว้เฉพาะสุนัขหรือสัตว์ควบคุมที่มีเจ้าของเท่านั้น

๔. พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหมวด ๖ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ที่กำหนด “สัตว์ตกเป็นส่วนพระราชกฤษฎีกาท้องถิ่น” ตามมาตรา ๓๐ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ ในที่สาธารณะ อันจะเป็นการฝ่าฝืนการดำรงชีพ

ของประชาชนในท้องถิ่นหรือการป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้มีอำนาจกักสัตว์ไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน หากพ้นกำหนดไม่มีเจ้าของมาแสดงตน สัตว์นั้นจะตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่น สามารถขายสัตว์ หรือเลี้ยงดู และเรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของสัตว์ภายหลังได้ และยังสามารถทำลายสัตว์นั้นหากพบว่าสัตว์นั้นเป็นโรคติดต่ออาจเป็นอันตรายต่อประชาชน

แนวทางในการดำเนินการจัดหาวัคซีนและอุปกรณ์

๑) การจัดหาตาม พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ / พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๑ อปท. ตั้งงบประมาณตามแผนงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อป้องกันและระงับโรคติดต่อ และจัดเก็บค่าธรรมเนียม

๑.๒ จัดหาวัคซีนอุปกรณ์ ให้วัคซีนกับสุนัขที่มีเจ้าของ โดยเก็บค่าธรรมเนียม ตามแนวทาง มาตรา ๕ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕)

๑.๓ เมื่อมีการประกาศอริบตีกรมปศุสัตว์ ตาม มาตรา ๑๗ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) เป็นข้อยกเว้นไม่ต้องเก็บค่าธรรมเนียมกับเจ้าของสุนัข

๑.๔ การฉีดวัคซีนกับสุนัขที่ไม่มีเจ้าของ ให้ดำเนินการตาม มาตรา ๓๐ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้สัตว์นั้นตกเป็นสัตว์ของ อปท. (มาตรา ๙ พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า กำหนดการทำลายสัตว์ควมคุมที่ไม่มีเจ้าของ ฯ)

๒) การดำเนินการเกี่ยวกับ โรคพิษสุนัขบ้า ตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓

๒.๑) เมื่อมีการแจ้งเรื่อง โรคพิษสุนัขบ้า ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสามารถดำเนินการเองหรือหากประกาศให้

อปท. ดำเนินการตาม มาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ป้องกัน คนและสัตว์ จัดหาและให้วัคซีนเพื่อป้องกันการแพร่หลายของโรค

๒.๒) เมื่อมีโรคติดต่อร้ายแรงหรือน่าจะเกิดโรค ๑ รุมต. หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตพื้นที่ตน มีอำนาจประกาศชื่อโรค อากาศ เขตติดโรค และจะกำหนดบริเวณเป็นเขตติดโรค เมื่อประกาศแล้ว เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะดำเนินการเองหรือมีคำสั่งให้ ผู้ใดดำเนินการในเขตพื้นที่นั้น ตาม มาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓)

๒.๓) หาก อปท. ได้รับคำสั่งนั้น ตามข้อ ๒.๒) ก็สามารถดำเนินการ จัดหาวัคซีนให้ สัตว์/คน ได้

๓) ประเด็นการอุดหนุนให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๑๘๑๘.๒ /ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่องการตั้ง งบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน ของ อปท..

๓.๑) ส่วนราชการที่ขออุดหนุนต้องจัดทำโครงการ งบประมาณที่มีและ ต้องการอุดหนุน อำนาจหน้าที่ เหตุผลความจำเป็น เสนอ อปท. พิจารณา

๓.๒) อปท. พิจารณาว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนและไม่อาจดำเนินการ เองได้ มีแผนงาน มีงบประมาณรายจ่ายในปีนั้น เป็นการบริการ สาธารณะ เป็นเรื่องสาธารณสุข ไม่กระทบฐานะทางการคลัง และ ต้องมีการติดตามผลการดำเนินการ

๓.๓) อบจ. สามารถอุดหนุนเป็นเงินและวัคซีน ส่วนเทศบาลและ อบต. สามารถอุดหนุนเป็นเงินได้เท่านั้น